TOLL- OG
AVGIFTSDIREKTORATET
Toll- og avgiftsavdelingen
Internasjonalt kontor

Jnr. 21+42/1993 Ta.

RUNDSKRIV TIL TOLLVESENET

OG NÆRINGSLIVET

VEDRØRENDE IVERKSETTING AV FRIHANDELSAVTALE

MELLOM

EFTA-LANDENE OG ISRAEL

6. JANUAR 1993

INNHOLDSFORTEGNELSE

Seksjon	Side
1. INNLEDNING	3
1.1 Generelt	3
1.2 Ikrafttredelse	3
1.3 Tolltariffen - preferansetollsatser	4
1.4 GSP-systemet	4
1.5 Praktiske tiltak	5
2. AVTALENES INNHOLD	6
3. HANDELSOMRÅDET EFTA/ISRAEL	8
4. VAREOMFANGET	8
5. TOLLPREFERANSENE	9
5.1 Innførsel til Norge	9
5.2 Innførsel til Israel	10
6. BETINGELSENE FOR PREFERANSETOLLBEHANDLING	10
7. NÆRMERE OM BETINGELSENE FOR PREFERANSETOLLBEHANDLING	11
7.1 Krav om preferansetollbehandling	11
7.2 Opprinnelsesreglene	12
7.3 Forsendelsesregelen	14
7.4 Tollrestitusjon	14
7.5 Kvalifiserende enheter	15
7.5.1 Delsending	16

Seksjon Side

7.5.2 Delfortolling 16
7.5.3 Samlesendinger 16
7.5.4 Emballasje 17

8. VARESERTIFIKAT EUR.1 OG FAKTURAERKLÆRING 17

8.1 Generelle bestemmelser 17

8.2 Utfylling av varesertifikat EUR.1 20

8.3 Utfylling av søknadsskjemaet for varesertifikat EUR.1 21

8.4 Forenklet prosedyre 22

8.5 Utstedelse av fakturaerklæring 24

8.6 Oppbevaring av bevis og grunnlagsdokumenter 25

8.7 Eksportørens underskrift på opprinnelsesbevis 26

8.8 Varesertifikaters generelle gyldighetstid 26

8.9 Mangler og feil 26

9. VERDIGRENSER FOR SMÅSENDINGER/REISENDES BAGASJE 28

10. TOLLDEKLARERINGEN 29

10.1 Utfylling av Enhetsdokumentet ved innførsel 29

10.2 Utfylling av Enhetsdokumentet ved utførsel 30

10.3 Innførselslisenser 30

11. VARER DISPONERT OVER UTEN TOLLVESENETS MELLOMKOMST 30

12. STRAFFEBESTEMMELSER - TOLLOVEN 30

Rundskriv til Tollvesenet og næringslivet
vedrørende
iverksetting av frihandelsavtale
mellom
EFTA-landene og Israel

1. INNLEDNING

1.1 Generelt

EFTA-landenes frihandelsavtale med Israel ble undertegnet i Genève den 17. september 1992.
Norges bilaterale handelsavtale med Israel for landbruksvarer (Landbruksprotokollen) ble undertegnet den 16. september 1992.

Avtalene er behandlet og inntatt som vedlegg til Stortingsproposisjon nr. 6 (1992-93) Om samtykke til ratifikasjon av en frihandelsavtale med tilhørende vedlegg og protokoller mellom EFTA-landene og Israel.
Som følge av Stortingets samtykke og gitt delegering har Finansdepartementet gitt Toll- og avgiftsdirektoratet myndighet til å iverksette de tolladministrative tiltak som følger av avtalene.

1.2 Ikrafttredelse

Avtalene trer for Norges og Israels vedkommende i kraft med virkning fra og med den 1. januar 1993.

For varer innført til Norge fra Israel etter den 1. januar 1993, som kan dokumenteres å være opprinnelsesprodukter i henhold til avtalene nevnt under punkt 1.1 ved fremleggelse av tilfredsstillende opprinnelsesbevis innen 18 måneder etter fortollingstidspunktet og som fyller de øvrige fastsatte vilkår i avtalen, kan preferansetollbehandling innrømmes med tilbakevirkende kraft i samsvar med de tollsatser som følger

av avtalene.

I henhold til gjennomførte ratifikasjonsprosedyrer m.v., trer frihandelsavtalen EFTA/Israel i kraft pr. 1. januar 1993 også for: Finland, Sverige, Sveits og Østerrike.

Når det gjelder Island og Liechtenstein foreligger det pr. dato intet eksakt tidspunkt for iverksetting, men ratifikasjon påregnes tidlig i 1993. Direktoratet vil senere komme nærmere tilbake til dette.

NB! Ingen av bestemmelsene i avtalen har virkning for de land som avtalen ikke har trådt i kraft for. Kumulering med materialer fra land som ikke har iverksatt avtalen kan derfor ikke foretas.

1.3 Tolltariffen - preferansetollsatser

De preferansesatser som følger av de inngåtte avtaler med Israel, inngår i et vedlegg vedrørende våre frihandelsavtaler, inntatt først i den norske tolltariffen gjeldende fra 1. januar 1993.
I nevnte vedlegg fremkommer hvilke varer som kan innføres mot preferansetollbehandling når de er "opprinnelsesprodukter" i henhold til avtalen.

1.4 GSP-systemet

Israel har fra 1976 vært akseptert som mottakerland for tollpreferanser i henhold til Det norske GSP-systemet (tollfrihet for visse varer med opprinnelse i utviklingsland). Ved at Israel og EFTA-landene nå går inn i en gjensidig forpliktende frihandelsavtale, vil GSP-systemet opphøre for Israel.

Det er imidlertid bestemt at GSP-systemet skal gjelde parallelt med de inngåtte frihandelsavtaler i en overgangsperiode på 3 måneder.
Dette innebærer at produkter som har opprinnelse i Israel etter GSP-systemet og som er omfattet av det norske GSP-systemet, kan innrømmes tollfrihet på grunnlag av opprinnelsesbevis "Formular A" til og med 31. mars 1993.

Med virkning fra 1. april 1993 opphører GSP-systemet å virke overfor Israel.

Handel med varer fra områder som er okkupert av Israel

De områder på Vestbredden og Gaza-stripen som er okkupert av Israel, har ikke vært omfattet av forhandlingene mellom EFTA og Israel. Gjennom den israelske GSP-status har visse varer produsert i de okkuperte områder de facto nydt godt av tollpreferanser som følge av EFTA-landenes nasjonale GSP-systemer. Ved innførsel til Norge har dette i praksis betydd tollfrihet for varer som er omfattet av Norges GSP-tilbud overfor Israel.
Ved at GSP-systemet avvikles for Israel ved overgang til frihandelsavtalen, faller også mulighetene for GSP-tollbehandling av varer fra de okkuperte områdene bort. For at import fra de okkuperte områder fortsatt skal sikres likebehandling med varer fra Israel, vil derfor Norge - i samsvar med tilsvarende ordninger i de øvrige EFTA-land - ensidig innrømme tollpreferanser lik de som blir gitt ved innførsel av varer fra Israel. Det er gjennom en felles erklæring sikret fri transitt av industri og landbruksvarer fra de okkuperte områdene gjennom Israel.

Det skal utarbeides et eget system (forskrift) for innførsel av varer fra "De okkuperte områder". Direktoratet vil komme tilbake til dette så snart ordningen er klar.

1.5 Praktiske tiltak

Direktoratet har ikke nå hatt anledning til å lage/trykke en egen håndbok beregnet på EFTA/Israel-handelen. Slik håndbok vil trykkes senere, da sammen med andre handelsavtaler som EFTA-landene enten har iverksatt eller vil iverksette i løpet av 1992/1993.

Direktoratet har i forbindelse med iverksetting av EFTA/Israel-avtalen sent ut et begrenset antall av Stortingsproposisjon nr. 6 (1992/93) til distriktstollstedene for videre fordeling til lokale tollsteder, ekspedisjonsenheter og kontorer som forventes å ha behov for disse. Inntil videre må disse benyttes som oppslagsverk i forbindelse med eventuelle spørsmål fra publikum og ved tollbehandlingen, herunder i verifikasjonssaker. Proposisjonen inneholder bl.a. varelister og opprinnelsesregler.

Eksportører, importører og speditører bes veiledet på beste måte, bl.a. ved utdeling av dette rundskriv. Avtalene blir offentlig kunngjort av Utenriksdepartementet etter vanlig prosedyre.
Spesielt med henblikk på norske eksportører (opprinnelsesregler/vareomfang ved utførsel fra Norge) skal nevnes at enkelteksemplarer av proposisjonen vil kunne fås ved henvendelse til Akademika, Postboks 8134 Dep., 0033 Oslo. Toll- og avgiftsdirektoratet vil også kunne ha enkelteksemplarer for utdeling etter behov.
Tollvesenet må kunne gi norske eksportører opplysninger om hvilke produkter som er omfattet av vareomfanget samt hvilke opprinnelsesregler som gjelder for konkrete produkter beregnet på eksport fra Norge til Israel, jfr. etterfølgende punkter 4 og 5.2.

2. AVTALENES INNHOLD

EFTA-Israel avtalen
Frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Israel omfatter 37 artikler, 4 protokoller og 7 vedlegg.
I Stortingsproposisjonen er hovedavtalen betegnet "Vedlegg A". De tilhørende protokoller og vedlegg er betegnet "Vedlegg B". Av grupperingene i Vedlegg B nevnes spesielt:

"Vedlegg I" spesifiserer de industriprodukter som ikke omfattes av hovedavtalen (side 43).

"Protokoll A" gir i tabellene I-VIII (fra side 46) oversikt over hvilke bearbeidede landbruksprodukter som omfattes av hovedavtalen. Systemer for råvarepriskompensasjon kan anvendes på alle produkter oppført i Protokoll A, og hvert enkelt EFTA-land kan selv bestemme hvilket system som skal benyttes.

"Vedlegg II" spesifiserer fisk og andre marine produkter som omfattes av hovedavtalen (side 164).

"Protokoll B" med vedlegg og lister omfatter opprinnelsesreglene for varene omfattet av hovedavtalen (side 175-335).

"Protokoll C" med tabeller gjelder unntak for avvikling av "fiskaltoll" ved innførsel til Island, Liechtenstein og Sveits.

"Vedlegg III" gjelder unntak for avvikling av eksporttoll ved utførsel fra Island, Liechtenstein, Sveits og Israel.

"Vedlegg IV" angir på hvilke varer Island og Østerrike kan opprettholde importrestriksjoner og på hvilke varer alle EFTA-land med unntak for Island samt Israel kan opprettholde eksportrestriksjoner.

"Vedlegg V" omhandler immateriell eiendomsrett.

"Vedlegg VI" omhandler vurderingskriterier ved anvendelse av hovedavtalens artikkel 18.

"Vedlegg VII" fastlegger rutinene for å unngå konkurransevridning som følge av statlige støttetiltak.

"Protokoll D" omhandler bestemmelser vedrørende sveitsiske beredskapslagre.

Norge-Israel avtalen for landbruksvarer

I tilknytning til hovedavtalen har hvert enkelt EFTA-land også forhandlet frem bilaterale avtaler (Protokoller) for handel med landbruksprodukter.
Norges bilaterale landbruksavtale med Israel er inntatt i Stortingsproposisjonen som "Vedlegg C".
Den bilaterale avtalen som kun gjelder mellom Israel og Norge for varer preferanseberettiget ved innførsel til Norge, inneholder bl.a. varelister (vareomfang) samt egne opprinnelsesregler.

Tollmyndighetenes forpliktelser

Tollmyndighetene, herunder de norske, har plikt til å påse at tollpreferansene bare blir innrømmet i samsvar med bestemmelsene i avtalene. Tollpreferansene er inntatt som vedlegg foran i den norske tolltariffen som er gjeldende fra 1. januar 1993.
Ved eksport av varer som er preferanseberettiget i henhold til avtalene (jfr. etterfølgende), skal Tollvesenet attestere varesertifikater EUR.1 og ellers påse at slik attestasjon og annen utstedelse av opprinnelsesbevis skjer i samsvar med avtalenes bestemmelser. Slike kontroller kan foretas på eksporttidspunktet for varene eller i etterhånd. Tollmyndighetene har rett til å kontrollere firmaenes regnskaper og alle forhold omkring produkter som det er utferdiget opprinnelsesbevis for under denne avtale. Tollmyndighetene skal gjensidig informere hverandre om etterkontroller av slike opprinnelsesbevis foretatt etter

anmodning fra den annen stats kompetente myndigheter.

3. HANDELSOMRÅDET EFTA/ISRAEL

Handelsområdet ifølge frihandelsavtalen omfattes av Israel og alle EFTA-landenes territorier (tollområder), d.v.s. av følgende stater:

Israel
Finland
Island
Liechtenstein,
Norge (inkl. Svalbard og Jan Mayen)
Sveits
Sverige
Østerrike

Den bilaterale landbruksavtalen gjelder kun mellom Norge og Israel, for innførsel av varer til Norge.

4. VAREOMFANGET

I henhold til artikkel 2 i handelsavtalen EFTA/Israel (heretter kalt Avtalen) skal denne gjelde for:

1. Produkter som hører under kapitlene 25 til 97 i HS-nomenklaturen, unntatt de produkter som er oppført i Vedlegg I til Avtalen.
   Ved innførsel til Norge vil unntaket bare gjelde visse produkter under pos. 35.02.

2. Landbruksprodukter som er omfattet av Protokoll A til Avtalen. Ved innførsel til Israel vil dette gjelde produktene som er oppført i tabellene I og VIII til protokollen.
   Ved innførsel til Norge vil vareomfanget være produktene oppført i tabellene I og IV til protokollen.

3. Fisk og andre marine produkter som er oppført i Vedlegg II til Avtalen. I samhandelen mellom Norge og Israel vil dette gjelde visse produkter som hører under pos. nr. 02.08, kap. 3, pos.nr. 15.04, 15.16, 16.03, 16.04, 16.05, 23.01 og 23.09.

I henhold til den bilaterale avtalen mellom Norge og Israel (Landbruksprotokollen), vil i tillegg Norge ensidig innrømme tollpreferanser for enkelte landbruksprodukter. Disse produkter er oppført i Stortingsproposisjonens Vedlegg C, Vedlegg 1 (side 662).

5. TOLLPREFERANSENE

5.1 Innførsel til Norge

Frihandelsavtalen

Fra Avtalens ikrafttreden, skal produkter som er opprinnelsesprodukter i henhold til Avtalen være tollfrie ved innførsel til Norge.

Dette gjelder imidlertid ikke alle bearbeidede landbruksprodukter oppført i Protokoll A, tabell IV, idet tollsatsen for enkelte av disse produkter er trappet ned til samme tollsats som Norge pr. 1. januar 1991 anvendte ved innførsel av tilsvarende opprinnelsesprodukter fra EF.

Nærmere om tollpreferansene

For israelske opprinnelsesprodukter som innføres til Norge ledsaget av et opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring) utstedt eller utferdiget i Israel, vil Avtalens preferansesatser ("Israel-satser") kunne anvendes.

For israelske opprinnelsesprodukter reeksportert via andre EFTA-land til Norge, vil Avtalens preferansesatser ("Israel-satser") kunne anvendes som om varene ble innført direkte fra Israel.

Det er i disse tilfeller ved reeksport fra EFTA-land forutsatt at varene skal være ledsaget av opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring) påført uttrykket "EFTA-Israel Trade".

For varer som innføres til Norge etter å ha oppnådd opprinnelse etter Avtalen i et annet EFTA-land ved bruk av materialer som er opprinnelsesprodukter fra Israel, vil Avtalens preferansesatser ("Israel-satser") kunne anvendes.

Det er i disse tilfeller forutsatt at varene skal være ledsaget av opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring) påført uttrykket "EFTA-Israel Trade".

Varer som er opprinnelsesprodukter etter EFTA-konvensjonens bestemmelser skal etter reeksport fra Israel ved innførsel til

Norge, innrømmes samme tollpreferanse som ved direkte innførsel fra et annet EFTA-land. Det er da forutsatt at varene i Israel ikke har gjennomgått noen bearbeidelse utover de prosesser som er beskrevet i opprinnelsesreglenes artikkel 5 nr. 5 (minimal bearbeidelse).
Det er videre forutsatt at varene skal være ledsaget av et Varesertifikat EUR.1 påført uttrykket "Application Article 24.3". Denne attestasjonen skal i tillegg være autorisert med israelske tollmyndigheters stempel.
Dette innebærer at det for slike gjeninnførte "EFTA-varer" kan benyttes EFTA-preferansetollsats dersom denne er gunstigere enn gjeldende preferansesats for Israel.

Den bilaterale Landbruksprotokollen

De landbruksproduktene som omfattes av den bilaterale Landbruksprotokollen Norge/Israel og som er oppført i Stortingsproposisjonens Vedlegg C, Vedlegg 1, skal - ved innførsel til Norge - fra ikrafttreden innrømmes tollfrihet. Det er da forutsatt at kravene til opprinnelse m.v. som fastlagt i de spesielle opprinnelsesregler som er inntatt i proposisjonens Vedlegg C, Vedlegg 2, er oppfylt. For disse produkters vedkommende gjelder regelen om "direkte forsendelse" samt i vesentlig grad at varene "i sin helhet" skal være fremstilt i Israel.
Varer gjort gjenstand for preferansetollbehandling i henhold til særskilte tollkvoter vil være underlagt spesielle bestemmelser (forskrift) om tildeling av norske tollkvoter. Disse bestemmelser er pr. dato under utarbeidelse og vil bli kunngjort så snart det er mulig etter at direktoratet har mottatt nødvendig delegering fra Finansdepartementet.

5.2 Innførsel til Israel

Ved eksport av opprinnelsesprodukter fra EFTA-landene til Israel, skal Israel innrømme EFTA-landene tollfrihet.
Dette gjelder imidlertid ikke alle bearbeidede landbruksprodukter oppført i Protokoll A, tabell VIII.

6. BETINGELSENE FOR PREFERANSETOLLBEHANDLING

Protokoll B til Avtalen og bestemmelser i nasjonal lovgivning, fastlegger de vilkår som må være oppfylt for at produkter skal være berettighet til preferansetollbehandling i samhandelen EFTA-landene/Israel.

Betingelsene for at et produkt skal være gjenstand for preferansetollbehandling ved innførsel til Norge, er i korte trekk følgende:

1. Krav om preferansetollbehandling må settes frem av importøren (deklaranten) ved tollbehandlingen (fortollingen) av produktene.

2. Produktene må inngå i Avtalens vareomfang.

3. Produktene må være fremstilt i handelsområdet i samsvar med opprinnelsesreglene inntatt i Protokoll B.

4. Forsendelsesregelen fastsatt i Protokoll B, må være overholdt.

5. Vilkårene i artikkel 23 om tollrestitusjon (drawback), må være overholdt.

6. Det må foreligge tilfredsstillende opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring) for produktene.

7. NÆRMERE OM BETINGELSENE FOR PREFERANSETOLLBEHANDLING

7.1 Krav om preferansetollbehandling

Krav om preferansetollbehandling skal av importøren settes frem ved fortollingen. Rubrikken skal alltid være fylt ut av deklaranten. Tollvesenet skal ved innleveringen av Enhetsdokumentet påse at rubrikken er besvart.
Dersom det ved fortollingen foreligger tilfredsstillende opprinnelsesbevis for varene, skal krav om preferansetollbehandling fremsettes ved at det i rubrikk 36 på Enhetsdokumentet anføres "P".
Hvis krav om preferansetollbehandling ikke er fremsatt på Enhetsdokumentet, d.v.s. at rubrikk 36 er besvart med "Nei", skal det ikke beregnes/innrømmes preferansetollbehandling ved fortollingen selv om tilfredsstillende opprinnelsesdokumentasjon blir fremlagt. Tollvesenet bør imidlertid i slike tilfeller hvis mulig gjøre importøren oppmerksom på uoverensstemmelsen slik at eventuell rettelse kan foretas <u>før</u> fortolling av varene finner sted.

Dersom tilfredsstillende opprinnelsesdokumentasjon ikke foreligger ved fortollingen av varene, må importøren (delaranten)

anføre "JA" i rubrikk 36 for å være berettiget til preferansetollbehandling (tollrefusjon) på grunnlag av senere fremlagt gyldig opprinnelsesdokumentasjon. Det forutsettes at deklaranten (vareeieren) har kjennskap til (har god grunn til å anta) at det dreier seg om varer som har opprinnelsesstatus i henhold til denne Avtalen.
I disse tilfeller beregnes toll etter ordinær tollsats (hvis ikke andre hjemler foreligger). Endelig frist for senere fremleggelse av gyldig opprinnelsesdokumentasjon med søknad til lokal tollmyndighet om tollrefusjon, er 18 måneder regnet fra fortollingstidspunktet.

Dersom deklaranten (vareeieren) bestemt kjenner til at de aktuelle produkter ikke har opprinnelsesstatus i henhold til denne Avtalen, skal preferansetollbehandling ikke kreves. Rubrikken fylles ut med "NEI".
I tilfeller der rubrikken er besvart med "NEI", men opprinnelsesdokumentasjon på et senere tidspunkt likevel blir fremlagt for Tollvesenet sammen med søknad om tilbakebetaling av toll, bemyndiges tolldistriktssjefen til å kunne innrømme preferansetollbehandling dersom Tollvesenet på grunnlag av annen fremlagt dokumentasjon ikke finner grunn til å betvile at varene er opprinnelsesprodukter i samsvar med Protokoll B, jfr. tidligere gitt delegering.

7.2 Opprinnelsesreglene

Opprinnelsesreglene er inntatt i Avtalens Protokoll B. Opprinnelsesreglene er basert på de samme prinsipper som finnes i Handelsavtalen EF-Norge av 1973. Opprinnelsesreglene er delt inn i to hoveddeler - de materielle artikler og listen over spesielle bearbeidingsprosesser som kreves for visse varer.

Det må innenfor avtaleområdet foretas en viss form for produksjon for at en vare skal anses å ha opprinnelssesstatus i Israel eller Norge. Med produksjon forstås all slags bearbeiding eller foredling herunder sammensetting og montering eller spesielle prosesser, dog unntatt slike prosesser som er nevnt i artikkel 5 nr. 5 i opprinnelsesreglene i Protokoll B (minimal bearbeiding).

En vare får opprinnelsesstatus (med berettigelse til preferansetollbehandling) i Israel eller Norge såfremt den er produsert innenfor handelsområdet EFTA/Israel i samsvar med bestemmelsene i artikkel 1 til Protokoll B.

Hovedregelen i nevnte artikkel 1 er at et produkt må være

enten:

a. fremstilt i sin helhet i et EFTA-land eller i Israel i samsvar med bestemmelsene i artikkel 4 til Protokoll B, eller

b. fremstilt i et EFTA-land eller i Israel bare ved anvendelse av produkter som nevnt under pkt. a og av produkter som i samsvar med bestemmelsene i Protokoll B har opprinnelse i EFTA-land eller i Israel, eller

c. fremstilt i EFTA-land eller i Israel delvis eller i sin helhet av andre materialer enn de som er nevnt under pkt. a og pkt. b eller av materialer av ukjent opprinnelse eller av 3. lands opprinnelse, forutsatt at disse "ikke-opprinnelsesmaterialer" har gjennomgått tilstrekkelig bearbeidelse eller foredling i et EFTA-land eller i Israel som beskrevet i artikkel 5 i Protokoll B.
Hovedregelen i nevnte artikkel 5 er at det ferdige produktet blir å tariffere under en annen tollposisjon i HS-nomenklaturen (tolltariffen) enn den posisjon som hvert av de anvendte tredjelandsmaterialer hører under. Er imidlertid det ferdige produktet ført opp i Lista til Protokoll B, må de betingelser som er angitt i denne Lista oppfylles for disse materialene.

Det gjøres for ordens skyld også oppmerksom på at produkter fra EF, med eller uten opprinnelsesstatus, blir å anse som 3. landsvarer i relasjon til denne frihandelsavtalen.

<u>Opprinnelsesland</u>
Opprinnelsesland for en vare ("opprinnelsesprodukt") er det land hvor varen er produsert og har oppnådd opprinnelsesstatus i medhold av opprinnelsesreglenes artikkel 1.

Produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus i et avtaleland og som er eksportert til et annet avtaleland, vil beholde sitt opprinnelsesland og status som opprinnelsesprodukt forutsatt at produktene reeksporteres i uendret stand eller de i det sistnevnte land ikke har gjennomgått noen bearbeidelse eller foredling utover de minimumsprosesser som er beskrevet i opprinnelsesreglenes artikkel 5 nr. 5.
Hvis det imidlertid ved slik minimumsbearbeidelse som nevnt i artikkel 5 nr. 5 er anvendt opprinnelsesprodukter fra to eller flere avtaleland, skal varens opprinnelsesland anses for å være det land som har tilført materialer med den høyeste tollverdi eller eventuelt den høyest påviselige pris betalt i eksportlandet.

7.3 Forsendelsesregelen

For at en vare skal kunne gis preferansetollbehandling, må den være sendt direkte fra Israel eller fra et EFTA-land. Transittforsendelse gjennom et tredjeland er tillatt, jfr. bestemmelsene i artikkel 7 i Protokoll B.
Videre kan en vare gis preferansetollbehandling når den har vært på utstilling i et tredjeland. De nærmere vilkår for slike sendinger er inntatt i artikkel 16 i Protokoll B.

7.4 Tollrestitusjon

Definisjon
Med tollrestitusjon (drawback) forstås enhver ordning, herunder midlertidig tollfri innførsel, som medfører hel eller delvis tilbakebetaling eller ettergivelse av toll pålagt importerte materialer som brukes i produksjonen av ferdigvarer. Det er en forutsetning at tilbakebetalingen eller ettergivelsen er en følge av at ferdigvarene eksporteres, men ikke hvis de er bestemt for innenlands bruk.

Forbud mot tollrestitusjon
I samsvar med artikkel 23 i Protokoll B, kan som hovedregel tollrestitusjon (drawback) ikke utbetales i eksportlandet for innsatsvarer anvendt til produksjon av ferdigvarer som det blir utstedt opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring) for.

For at tollrestitusjon (drawback) eventuelt skal kunne utbetales i tilfeller hvor opprinnelsesbevis ikke blir utferdiget, må det i rubrikk 44 på Enhetsdokumentet være gitt følgende påtegning:

"EFTA/Israel opprinnelsesbevis verken er - eller vil bli - utstedt for varene".

Tilfeller hvor tollrestitusjon er tillatt
Som unntak fra hovedregelen om at det ikke kan utbetales tollrestitusjon i tilfeller hvor opprinnelsesbevis blir utferdiget for eksportvaren, kan det i etterfølgende tilfeller likevel utbetales tollrestitusjon (drawback), selv om opprinnelsesbevis blir utstedt, for:

a) innsatsvarer som ikke omfattes av Avtalen, d.v.s. varer under tolltariffens kap. 1 - 24 som ikke er omfattet av Protokoll A eller av den bilaterale landbruksavtalen, samt varer oppført i Vedlegg I, uansett om disse varer er

importert fra et avtaleland eller fra et tredjeland; og

b) innsatsvarer som det er erlagt "Israel- eller EFTA-toll" for ved innførselen.

7.5 Kvalifiserende enheter

Tollvesenet skal bedømme hver vareenhet for seg med hensyn til om varen er berettiget til preferansetollbehandling. Dette innebærer at for et vareparti skal opprinnelsesvilkårene være oppfylt for hver enkelt vare. Det er ikke anledning til å betrakte varepartiet som en enhet, unntatt i de tilfeller hvor HS-nomenklaturen klassifiserer grupper, sett eller samlinger av varer som en enhet.
Av dette følger at for varer som er bearbeidet/foredlet eller reparert, må hele den bearbeidede/foredlede eller reparerte vare bedømmes som en enhet ved vurdering av hvorvidt opprinnelsesreglene er oppfylt. Opprinnelsesbevis må eventuelt utstedes for hele enheten.
For slike varer vil grunnlaget for vurdering av eksportvarens opprinnelsesstatus være et inngående opprinnelsesbevis som følger den vare som skal bearbeides/repareres, de nyinnsatte materialer og deler samt andre omkostninger som inngår i ferdigvarens eksportverdi.

Når det gjelder varer i sett, tariffert som "sett" i medhold av tolltariffens Alminnelige fortolkningsregel 3, skal disse i sin helhet anses som et opprinnelsesprodukt dersom opprinnelsesreglene for settet er oppfylt, jfr. artikkel 8 nr. 7 i Protokoll B.
Opprinnelsesreglene vil i slike tilfeller være oppfylt dersom alle bestanddeler i settet er opprinnelsesprodukter. I tilfeller hvor settet også består av ikke-opprinnelsesprodukter, vil likeledes reglene være oppfylt dersom verdien av ikke-opprinnelsesproduktene ikke overstiger 15% av den totale verdi av settet. Om settet består av innførte bestanddeler, må disse produkters opprinnelsesstatus kunne godtgjøres ved fremleggelse av tilfredsstillende opprinnelsesdokumentasjon.

Standard utstyr som hører til en vare skal regnes sammen med hovedvaren som en enhet. Opprinnelsesbeviset må omfatte hele enheten.

7.5.1 Delsending

I samsvar med bestemmelsene i artikkel 12 nr. 2 i Protokoll B, er det bestemt at en vare som hører under tolltariffens kap. 84 og 85 og som innføres i mer enn én sending, kan anses som én vare når importøren legger frem opprinnelsesbevis for hele enheten ved innførselen av den første delsendingen. Det er da forutsatt at samtariffering kan foretas i henhold til bestemmelsene i tolltariffen (HS-nomenklaturen).
Slike delsendinger kan ikke gis preferansetollbehandling mot avskriving på opprinnelsesbeviset. Ved tollbehandling av delsendinger skal det kreves opp ordinær toll, med mindre delsendingenes opprinnelsesstatus er dokumentert ved egne opprinnelsesbevis.
Tollvesenet forsyner opprinnelsesbeviset for den komplette leveranse med stempel og dato. Når hele enheten foreligger kan preferansetollbehandling innrømmes på grunnlag av samtariffering. Det påpekes at forsendelsesregelen må være overholdt for alle de berørte delsendingene.

7.5.2 Delfortolling

Dersom et opprinnelsesbevis omfatter et større kvantum varer enn det som blir angitt til fortolling, kan Tollvesenet skrive av det fortollede kvantum på opprinnelsesbeviset og legge en attestert fotokopi av dette ved Enhetsdokumentet (regnskapsbilaget). Opprinnelsesbeviset leveres tilbake til importøren og inndras ved siste delfortolling.

7.5.3 Samlesendinger

Opprinnelsen av varer i samlesendinger kan dokumenteres ved fremleggelse av ett opprinnelsesbevis under forutsetning av at alle varer i sendingen blir fortollet samtidig ved ett og samme ekspedisjonssted/ekspedisjonsenhet.
Opprinnelsesbeviset påføres Enhetsdokumentets eksp. og løpenr. (første og siste nummer i ubrutt nummerrekke). Opprinnelsesbeviset oppbevares ved ekspedisjonsstedet, og deklarasjonene påføres anmerkning om samlesending, samt varesertifikat/-fakturaerklæring nr.

Hvis varer i samlesendinger ikke blir fortollet samtidig, må det på grunnlag av det originale opprinnelsesbeviset, utstedes norske opprinnelsesbevis som dekker leveransene til de enkelte mottakere. Alternativt kan det benyttes attesterte fotokopier.

7.5.4 Emballasje

Emballasje som tariffmessig behandles adskilt fra varene blir med hensyn til preferansetollbehandling å betrakte som selvstendige vareenheter. Opprinnelsen for emballasje og varer skal i slike tilfelle være angitt særskilt i opprinnelsesbeviset. Hvis opprinnelsesbeviset omfatter emballasje og varer samlet, må begge deler tollbehandles uten tollpreferanse. Nytt opprinnelsesbevis må da skaffes tilveie.

Annen emballasje anses som en enhet sammen med varen den omslutter og behandles på linje med andre materialer som brukes til fremstillingen av vedkommende vare.

8. VARESERTIFIKAT EUR.1 OG FAKTURAERKLÆRING

8.1 Generelle bestemmelser

Krav om preferansetollbehandling skal i innførselslandet legitimeres ved fremleggelse av opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring). På disse skal eksportøren ha avgitt erklæring om at varene oppfyller vilkårene i opprinnelsesreglene.
Opprinnelsesbevis skal utferdiges i forbindelse med den fysiske utførselen av varene, på det tidspunkt den reelle eksport har funnet sted eller er sikret.
Opprinnelsesbevis kan bare utferdiges dersom det er ment benyttet som dokumentasjon for berettigelse til slik preferansetollbehandling av varer som avtalen hjemler.
Opprinnelsesbevis kan bare utferdiges til land omfattet av avtalen og for produkter som er "opprinnelsesprodukter".

Varesertifikat EUR.1 kan benyttes for alle slags sendinger uansett varenes verdi.

Fakturaerklæringer kan også benyttes for alle slags sendinger. Imidlertid må verdien av opprinnelsesproduktene i en slik sending ikke overstige NOK 22.560,- (NB! inntil videre skal denne verdigrense, som er noe lavere enn normalt i EF/EFTA, anvendes).

For sendinger som er dekket av en fakturaerklæring gjelder følgende:

Sendingen kan bestå av to eller flere kolli forutsatt at verdigrensen for anvendelsen av fakturaerklæring er oppfylt ved utstedelsen av erklæringen.
Kolliene skal anses å utgjøre en enkelt forsendelse på betingelse av at:

a. de er sendt samtidig fra en eksportør til en mottaker;

b. de er dekket av et enkelt transportdokument som omfatter forsendelsen fra eksportøren til mottakeren (fraktbrev, fly-fraktbrev, konnossement, forsendelsesdokument, postfølgebrev o.l.); hvis ikke slikt dokument finnes, kan en enkelt faktura være tilstrekkelig;

c. alle begrensninger i forbindelse med transportmåten må være oppfylt.

De ovenstående bestemmelser skal forstås som følger:

- en samling forsendelser fra en speditør eller en transportør til ulike varemottakere skal ikke anses å være en enkelt forsendelse;

- i tilfeller der varer fra en eksportør til en mottaker er levert til en speditør i flere særskilt fakturerte partier, skal hvert parti ledsaget av en faktura anses å utgjøre en forsendelse og kan være dekket av en fakturaerklæring;

- postforsendelser av to eller flere pakker, hvor hver pakke er sendt med eget postfølgebrev, skal ikke desto mindre bli betraktet som en enkelt forsendelse hvis de er sendt etter samme bestilling og dekket av en faktura. Dette medfører at hvis verdigrensen er oppfylt for hele varepartiet, kan slike forsendelser være dekket av én fakturaerklæring.

Sendinger av mindre verdi sendt fra privatpersoner til privatpersoner og varer av begrenset verdi som utgjør del av reisendes personlige bagasje, kan på visse vilkår innføres uten fremleggelse av varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring. De nærmere vilkår for slik import er inntatt i artikkel 8 i Protokoll B og i seksjon 9 i dette rundskriv.

Til hvert Varesertifikat EUR.1 hører et søknadsskjema hvor eksportørene skal gi opplysninger om varens produksjon m.v. eller avgi en standard erklæring, jfr. etterfølgende pkt. 8.3.

Varesertifikat EUR.1 er forsynt med en ekstra kopi, merket "Kopi for eksportøren", som eksportøren selv skal beholde. Ved eksport av varer fra Norge skal Tollvesenet attestere varesertifikatet EUR.1 på grunnlag av de opplysninger som er gitt i søknadsskjemaet. Varesertifikatet med tilhørende søknadsskjema skal være utfylt av eksportøren før attestasjonen. Jfr. for øvrig artikkel 13 i Protokoll B vedrørende "forenklet prosedyre for utstedelse av EUR.1 varesertifikater" og spesialtillatelser innenfor rammen av denne prosedyre til utstedelse av LT-sertifikater og fakturaerklæringer.

Varesertifikat EUR.1 skal trykkes på et eller flere av de språk som Avtalen er utarbeidet på eller på engelsk. Blankettene, som i Norge leveres fra Norsk Eksportdokumentforlag, Postboks 115 Kalbakken, 0901 OSLO, er trykt på norsk, men kan om ønskelig fylles ut på et av de språk Avtalen er avfattet på eller på engelsk. Dersom de fylles ut for hånd, skal dette gjøres med blekk og med "trykte" bokstaver.

Spesielle bestemmelser ved innførsel

Ved innførsel av produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus etter Avtalen i Israel, skal opprinnelsen dokumenteres ved fremleggelse av opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring) utstedt eller utferdiget i Israel.

Ved innførsel via et annet EFTA-land av produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus etter Avtalen i Israel, skal opprinnelsen dokumenteres ved fremleggelse av opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring) utstedt eller utferdiget i vedkommende EFTA-land og påført uttrykket "EFTA-Israel Trade".

Ved innførsel fra et annet EFTA-land av produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus etter Avtalen i vedkomende EFTA-land ved bruk av materialer som er opprinnelsesprodukter fra Israel, skal opprinnelsen dokumenteres ved fremleggelse av opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring) utstedt eller utferdiget i vedkommende EFTA-land og påført uttrykket "EFTA-Israel Trade".

Ved innførsel fra Israel av produkter som er opprinnelsesprodukter etter EFTA-konvensjonens bestemmelser og som i Israel ikke har gjennomgått noen bearbeidelse utover de prosesser som er beskrevet i opprinnelsesreglenes artikkel 5 nr. 5 (minimal bearbeidelse), skal opprinnelsen dokumenteres

ved fremleggelse av et Varesertifikat EUR.1 påført uttrykket "Application Article 24.3", attestert med stempel av de israelske tollmyndigheter.

Spesielle bestemmelser ved utførsel

Ved gjenutførsel fra Norge til et annet EFTA-land av produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus etter Avtalen i Israel, skal aktuelt opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring) påføres uttrykket "EFTA-Israel Trade".

Ved utførsel fra Norge til et annet EFTA-land av produkter som har oppnådd opprinnelsesstatus etter Avtalen i Norge ved bruk av materialer som er opprinnelsesprodukter fra Israel, skal aktuelt opprinnelsesbevis (Varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring) påføres uttrykket "EFTA-Israel Trade".

8.2 Utfylling av varesertifikat EUR.1

Når det gjelder utfyllingen av de enkelte rubrikker i varesertifikatet skal spesielt bemerkes:

Rubrikk 4: Land, gruppe av land eller territorium hvor varene anses ha sin opprinnelse

Opprinnelsesland er det land hvor varene har oppnådd opprinnelsesstatus i henhold til artikkel 1 - eventuelt etter artikkel 2.
Det vises forøvrig til omtale under punkt 7.2.

Rubrikk 5: Bestemmelsesland, -gruppe av land eller -territorier

For sendinger til EFTA-land, angis vedkommende lands navn, ellers angis Israel.

Rubrikk 7: Bemerkninger

I tilfelle av tap, tyveri eller ødeleggelse av et varesertifikat kan eksportøren på visse vilkår få utstedt et duplikatsertifikat. Rubrikk 7 på varesertifikatet skal i så fall gis påtegningen "DUPLIKAT" (eventuelt engelsk: "DUPLICATE"). Duplikatet skal foruten å bære påtegning om datoen for utstedelse av det originale varesertifikat, også gjelde fra samme dato. (Jfr. artikkel 9 nr. 6 i Protokoll B).

På spesielle vilkår kan et varesertifikat utstedes etter at de varer det faktisk refererer seg til er eksportert. I slike

tilfelle skal det i rubrikk 7 på varesertifikatet gis påtegningen "UTSTEDT SENERE" (eventuelt engelsk: "ISSUED RETROSPECTIVELY"). (Jfr. artikkel 9 nr. 5 og artikkel 10 nr. 4 i Protokoll B).

Uttrykket "EFTA-Israel Trade" skal påføres i rubrikk 7 i de tilfeller som er omtalt foran under avsnitt 8.1. (Jfr. artikkel 24 i Protokoll B).

Rubrikk 8: Løpenr.; kollienes merke, nr., antall og art; vareslag

I denne rubrikk skal hver varepost nummereres fortløpende. Vareslaget skal angis med vanlig handelsmessig betegnelse. For øvrig vises til notene på baksiden av sertifikatet.

Rubrikk 10: Fakturaer

Utfylling av denne rubrikk er ikke obligatorisk. Ved eventuelle forespørsler bør imidlertid Tollvesenet tilrå at rubrikken fylles ut. Dette vil lette tollbehandlingen i innførselslandet.

Rubrikk 11: Tollvesenets påtegning

Opplysningen om eksportdokument, formular og nr. skal ikke fylles ut for eksport fra Norge. Dette er i varesertifikatet markert ved to horisontale streker.
Ut for ordet "Tollsted" anføres tollstedets navn.

Tollvesenet er tildelt spesielle stempler som (kun) skal nyttes ved Tollvesenets attestasjon av varesertifikater EUR.1. Videre påføres dato og tolltjenestemannens underskrift.

8.3 Utfylling av søknadsskjemaet for varesertifikat EUR.1

Søknadsskjemaet for utstedelse av EUR.1 sertifikater skal fylles ut av eksportøren i samsvar med det som kreves på baksiden av dokumentet. Eventuelle varebeskrivelser, produksjonsprosesser, materialforbruk, opprinnelsesland og verdier m.v. må dokumenteres. Eksportørens erklæring på baksiden skrives under av firmaets ansvarshavende eller av en annen representant gitt ansvaret for dette arbeidet.
Ut fra varens sammensetning m.v. attesterer Tollvesenet sertifikatet på grunnlag av firmaets underskrift på søknadsdelen og i sertifikatets rubrikk 12.

Bruk av standarderklæring(er)
Som alternativ til ovenstående kan norske eksportører på baksiden av varesertifikatet under avsnittet "BESKRIVER med dette de forhold som har gjort det mulig for varene å oppfylle disse vilkår", avgi en standarderklæring om produksjonen m.m. Eksportøren må på utstedelsestidspunktet og til enhver tid kunne dokumentere erklæringens riktighet på Tollvesenets forlangende.

Følgende standarderklæringer kan brukes i forbindelse med varesertifikat EUR.1:

a. "Varen(e) er helt fremstilt i Norge."

b. "Varen(e) er tilstrekkelig bearbeidet/foredlet i Norge."

c. "Varene er bearbeidet/foredlet i Norge ved anvendelse av EFTA/Israel opprinnelsesprodukter."

d. "Varen(e) gjenutføres fra Norge i uforandret stand eller etter utilstrekkelig bearbeidelse. Opprinnelsesland er ....."

Søknadsskjemaene skal oppbevares av Tollvesenet i minst 2 år i tilfelle av etterkontroller m.v.

Også såkalte "autoriserte eksportører" (jfr. etterfølgende punkt 8.4.) skal fylle ut søknadsskjemaene på vanlig måte ved å angi standarderklæring(er) for de varepartier som eksporteres. Imidlertid i stedet for å sende skjemaene til Tollvesenet, skal "autoriserte eksportører" oppbevare disse skjemaene (og andre grunnlags-/bevisdokumenter) selv i minst 2 år i tilfelle etterkontroll m.v.

8.4 Forenklet prosedyre

1. Autorisasjoner
Eksportører i Israel eller i et EFTA-land kan på nærmere bestemte vilkår, jfr. artikkel 13 i Protokoll B, gis tillatelse til:

1) forhåndsattestering av varesertifikater in blanco hos Tollvesenet, eller
2) selv å attestere varesertifikatene med et spesielt utformet stempel.

Varesertifikater som er attestert i samsvar med bestemmelsene for en av ovennevnte metoder, skal behandles likeverdig med varesertifikater som er attestert på vanlig måte av

Tollvesenet.
Ved utførsel fra Norge har Toll- og avgiftsdirektoratet bestemt at bare den attestasjonsmetode som er beskrevet under pkt. 2 ovenforskal tillates benyttet foruten Tollvesenets tradisjonelle attestasjonsmetode. Tolldistriktssjefene er bemyndiget til på søknad å gi eksportører autorisasjon til å benytte den forenklede prosedyre ved attestasjon av varesertifikater. Spesielle søknadsskjemaer kan rekvireres fra Toll- og avgiftsdirektoratet.
Autorisasjon skal kun gis til eksportører som har hyppig eksport av varer, som kjenner opprinnelsesreglene og som fyller de vilkår som ellers kreves for slik autorisasjon.
Eksportører som har fått autorisasjon skal ved attestasjonen av varesertifikater i henhold til den forenklede prosedyre, påføre avtrykk av det spesielle autorisasjonsstemplet (jfr. nedenfor) i rubrikk 11 "Tollvesenets påtegning" på varesertifikatet.

N.	EUR.1
AUT. NO.	

Rubrikk 11 skal for øvrig ikke fylles ut. Rubrikk 12 skal imidlertid fylles ut av eksportøren på vanlig måte.

2.Tilleggsautorisasjoner

Eksportører som i medhold av bestemmelsene om forenklet prosedyre er gitt eller gis autorisasjon til å utstede EUR.1 sertifikater, kan av tollmyndighetene i eksportlandet i tillegg gis autorisasjon til:

1. å utstede langtidssertifikater EUR.1 (LT-sertifikater) med en gyldighet på inntil 1 år regnet fra utstedelsesdatoen, og fakturaer som henviser til slike sertifikater, jfr. artikkel 13 i Protokoll B,
2. å utstede fakturaerklæringer uten verdibegrensning i stedet for EUR.1 sertifikater, jfr. artiklene 8 og 13 i Protokoll B.

Distriktssjefene bemyndiges til på søknad å gi eksportører slike autorisasjoner som er nevnt foran. Det vises forøvrig til rundskriv til Tollvesenet av 12. juni 1987 (jnr. 3182/87 Ta.) inntatt i "Meldinger" nr. 12 av 25. juni 1987, forsåvidt angår LT-sertifikater, samt til rundskriv av 26. november 1987 (jnr. 6124/87 Ta.), forsåvidt angår bruk av fakturaerklæringer i stedet for EUR.1 sertifikater i samhandelen mellom EF og EFTA-landene. Tilsvarende forhold gjøres gjeldende "mutatis mutandis" for samhandelen med Israel.

8.5 Utstedelse av fakturaerklæring

Fakturaerklæring kan nyttes av alle eksportører for sendinger som inneholder opprinnelsesprodukter av verdi høyst NOK 22.560,-, jfr. artikkel 8 nr. 1 c) i Protokoll B.
Autoriserte eksportører kan utferdige fakturaerklæringer i samsvar med bestemmelsene i artikkel 13 i Protokoll B, jfr. artikkel 8 nr. 1 b), uten verdibegrensning.

Erklæringens ordlyd er gjengitt i de forskjellige språkversjoner under Vedlegg VI til Protokoll B. Erklæringen skal av eksportøren påføres fakturaen eller andre handelsdokumenter. Ikke-opprinnelsesprodukter i sendingen må merkes tydelig i fakturaen.
Erklæringen lyder på norsk som følger:

> Undertegnede eksportør av de i dette dokument omfattede varer erklærer at varene, med mindre annet er angitt, oppfyller betingelsene for å oppnå opprinnelsesstatus i preferansesamhandelen med ... og har opprinnelse i ...

Eventuelt kan det benyttes godkjent erklæring på et av de øvrige avtalelandenes språk eller på engelsk.

EFTA-landene og Israel har underrettet hverandre om hvilke verdigrenser som i vedkommende lands nasjonale myntsort svarer til de verdigrenser som skal gjelde for sendinger omfattet av fakturaerklæring. Verdigrensene er angitt i Vedlegg VI til Protokoll B.
Det bemerkes at det i denne avtale er reduserte verdigrenser i forhold til de andre avtalene EFTA-landene har inngått. Det tas imidlertid sikte på å oppjustere verdigrensene i denne avtalen til normalt EFTA-nivå senest 1. januar 1997.
Følgende verdigrenser gjelder for fakturaerklæringer fra Avtalens ikrafttreden og inntil videre:

Finland (FIM)	13.800
Island (ISK)	212.500
Norge (NOK)	22.560
Sveits og Liechtenstein (CHF) ...	5.000
Sverige (SEK)	21.000
Israel (ILS)	8.000
Østerrike (ATS)	41.000

De verdigrenser som er fastsatt av eksportlandet skal godtas av importlandet hvis varene er fakturert i eksportlandets

valuta. Hvis varene er fakturert i valuta tilhørende et annet avtaleland skal importlandet godkjenne den verdigrense som er fastsatt av angjeldende land.
Hvis varene er fakturert i en valuta som ikke tilhører noen avtalepart (f.eks. i US$), skal det alltid benyttes innførselslandets fastsatte verdigrense.

8.6 Oppbevaring av bevis og grunnlagsdokumenter

Enhver som utsteder eller foranlediger utferdiget et opprinnelsesbevis må kunne bevise at utstedelsen er korrekt innholdsmessig og reelt. Dette innebærer at eksportører må kunne dokumentere at de produkter som er omfattet av utstedte opprinnelsesbevis er "opprinnelsesprodukter" i samsvar med regelverket i Avtalens Protokoll B.
Eksportøren må kunne dokumentere varers "opprinnelsesstatus" på det tidspunkt opprinnelsesbevis utferdiges.
Tollmyndighetene kan på ethvert tidspunkt kontrollere riktigheten av de avgitte opprinnelsesbevis og grunnlagsdokumenter for slik utstedelse.

Grunnlagsdokumenter/bevisdokumenter for utferdigelse av opprinnelsesbevis skal oppbevares av eksportøren i minst 2 år. Eksportører skal på tilsvarende måte også oppbevare kopi av eventuelle opprinnelsesbevis utferdiget i form av fakturaerklæringer (fotokopi av eksportfakturaen med fakturaerklærring må oppbevares). For autoriserte eksportører gjelder samme betingelser. Disse eksportører skal i tillegg selv oppbevare søknadsdelene til eventuelle Varesertifikater EUR.1 som blir utstedt i samsvar med reglene for forenklet prosedyre.

Grunnlagsdokumenter/bevisdokumenter kan eksempelvis være produksjonskalkyler, materialoversikter, materiell-/lagerregnskaper, underleverandørsbevis/-erklæringer, eksportfakturaer, importfakturaer, tollkvitteringer for innførte materialer og deler, opprinnelsesbevis for innførte varer m.v.

For at opprinnelsesbevis skal kunne utferdiges for varer som reeksporteres uten bearbeidelse i Norge eller som her i landet bare har vært gjenstand for slike minimumsbehandlinger som er nevnt i artikkel 5 nr. 5, <u>må</u> det foreligge en form for "innførselsopprinnelsesbevis" som grunnlag for utstedelsen.

8.7 Eksportørens underskrift på opprinnelsesbevis

Eksportøren skal undertegne en erklæring både på varesertifikatet og på det tilhørende søknadsskjema. Ved bruk av fakturaerklæring skal eksportøren undertegne denne.

Den som undertegner skal enten selv være eksportør eller være ansatt i eksportørens firma og undertegne etter fullmakt gitt av firmaets ansvarshavende. Underskriften må være fullstendig (bare initialer er således ikke tilstrekkelig). Underskrifter påført ved navnestempler kan ikke godtas.

Av praktiske årsaker har direktoratet bestemt at fakturaerklæring utferdiget av "autorisert eksportør" i samsvar med bestemmelsene i artikkel 13 i Protokoll B, behøver ikke være undertegnet ved innførsel til Norge.

8.8 Varesertifikaters generelle gyldighetstid

Artikkel 12 i Protokoll B til Avtalen fastsetter den generelle gyldighetstiden for opprinnelsesbevis til 4 måneder regnet fra utstedelsesdatoen til fremleggelsen av opprinnelsesbeviset for Tollvesenet i innførselslandet. Dispensasjon fra denne bestemmelse er bl.a. gitt når angjeldende varer er fremlagt for tollmyndighetene i importlandet før utløpet av nevnte frist. Varer som er ankommet hit til landet og som beror under Tollvesenets kontroll, skal anses for å være fremlagt for Tollvesenet.
Dette innebærer at varer som er innlagt på tollager o.l. senest 4 måneder etter utstedelse av det opprinnelsesbevis som omfatter varene, ikke vil miste sin berettigelse til preferansetollbehandling selv om varene blir tatt ut av tollageret og fortollet senere enn 4 måneder regnet fra opprinnelsesbevisets utstedelsesdato.

8.9 Mangler og feil

Mangler og feil

Hvis et opprinnelsesbevis avvises av Tollvesenet ved tollbehandlingen p.g.a. mangler eller feil eller importøren ikke er i stand til å fremlegge slike opprinnelsesbevis, skal varene ikke innrømmes preferansetollbehandling. Blir det imidlertid innen 18 måneder etter fortollingen fremlagt tilfredsstillende opprinnelsesbevis for varene, kan preferansetollbehandling tilstås og omberegning foretas av lokal

tollmyndighet. Det er en forutsetning at krav om preferansetollbehandling er fremsatt ved fortollingen og at Tollvesenet ikke har grunn til å tvile på at varene ville vært berettiget til slik tollbehandling om tilfredsstillende dokumentasjon hadde foreligget ved fortollingen.
Søknader, vedlagt originale dokumenter, sendes vedkommende tolldistrikt.

Mistanke

Hvis Tollvesenet ved tollbehandlingen har mistanke om at varer ikke fyller betingelsene for preferansetollbehandling, kan importøren pålegges å fremskaffe ytterligere dokumentasjon og opplysninger til støtte for kravet. Tollvesenet skal i slike tilfelle gjøre en påtegning på Enhetsdokumentet om de forhold som har vakt mistanken, slik at preferansetollbehandling ikke blir innrømmet før saken er nærmere undersøkt. Den samme praksis skal også følges i tilsvarende tilfeller hvor opprinnelsesdokumentasjon ikke foreligger ved tollbehandlingen.

Verifikasjoner

Hvis Tollvesenet finner det nødvendig å foreta undersøkelser direkte hos den utenlandske produsent eller eksportør eller ønsker å innhente ytterligere opplysninger fra utlandet, jfr. artikkel 17 i Protokoll B, må forholdet innberettes til direktoratet ved Internasjonalt kontor, for behandling.
Importøren har i slike tilfelle krav på å få varene utlevert mot å stille sikkerhet for toll og avgifter. Som sikkerhet kan godtas den generelle tollkredittordning for av toll og avgifter, eventuelt kontant betaling av toll og avgifter. Dette innebærer at slike ekspedisjoner (Enhetsdokumenter) gis den vanlige tollmessige og regnskapsmessige behandling.

9. VERDIGRENSER FOR SMÅSENDINGER/REISENDES BAGASJE

Følgende produkter med opprinnelse i Israel eller EFTA-land kan tilstås preferansetollbehandling uten fremleggelse av ordinære opprinnelsesbevis nevnt foran:

1. Varer (opprinnelsesprodukter) som utgjør del av reisendes personlige bagasje, forutsatt at verdien ikke overstiger fastsatt beløpsgrense - NOK 4.520,-.
2. Varer (opprinnelsesprodukter) i "småsendinger" fra privatperson til privatperson, forutsatt at verdien ikke overstiger fastsatt beløpsgrense - NOK 1.600,-.

EFTA-landene og Israel har informert hverandre om hvilke verdigrenser som i vedkommende lands nasjonale valuta svarer til de verdigrenser som skal gjelde for småsendinger og varer som utgjør del av reisendes bagasje. Verdigrensene er angitt i Vedlegg VI til Protokoll B.
Det bemerkes at det i denne avtale er reduserte verdigrenser i forhold til de andre avtalene EFTA-landene har inngått. Det tas imidlertid sikte på å oppjustere verdigrensene i denne avtalen til "normalt" EFTA-nivå senest 1. januar 1997.

Følgende verdigrenser gjelder fra Avtalens ikrafttreden og inntil videre:

Land	Småsendinger fra privat-person til privatperson (365 RE/ECU)	Reisendes person-lige bagasje (1.025 RE/ECU)
Finland (FIM)	1.000	2.800
Island (ISK)	15.000	42.600
Norge (NOK)	1.600	4.520
Sveits og Liechst. (CHF)	350	1.000
Sverige (SEK)	1.600	4.300
Israel (ILS)	600	1.600
Østerrike (ATS)	3.000	9.000

De verdigrenser som er fastsatt av eksportlandet skal godtas av importlandet hvis varene er fakturert i eksportlandets valuta. Hvis varene er fakturert i valuta tilhørende et annet avtaleland skal importlandet godkjenne den verdigrense som er fastsatt av angjeldende land.

Disse bestemmelser skal bare anvendes for varer som ikke har handelsmessig karakter. Det vil si at varene skal være bestemt for varemottakeren eller den reisende selv eller for den nærmeste familie. Varenes antall og art er også av betydning

for Tollvesenets bedømming av varenes handelsmessige karakter. Det skal avgis erklæring om opprinnelsen. Dette er en forenklet erklæring som enten kan avgis skriftlig av eksportøren (f.eks. på posttolldeklarasjonen C2/CP3) eller muntlig av importøren. Det viktigste er at Tollvesenet ut fra produksjonsmerker o.l. ikke har grunn til å tvile på riktigheten av erklæringen, d.v.s. varenes berettigelse til preferansetollbehandling.

10. TOLLDEKLARERINGEN

10.1 Utfylling av Enhetsdokumentet ved innførsel

For å oppnå preferansetollbehandling er det nødvendig å fremsette krav om dette i rubrikk 36 på Enhetsdokumentet ved tollbehandlingen/fortollingen. Nevnte rubrikk skal alltid fylles ut og besvares for alle slags sendinger. Dersom varene er berettiget til preferansetollbehandling, må krav om dette settes frem på Enhetsdokumentet selv om opprinnelsesdokumentasjon ikke foreligger på fortollingstidspunktet.
Når krav er fremsatt ved fortollingen kan søknad om preferansetollbehandling, vedlagt tilfredsstillende opprinnelsesbevis, fremmes innen 18 måneder. Søknader sendes lokal tollmyndighet.

Preferansekoden som skal anføres i rubrikk 36 på Enhetsdokumentet er:

"P" for opprinnelsesprodukter i henhold til Avtalen mellom EFTA-landene og Israel;

"NEI" hvis varene ikke er berettiget til preferansetollbehandling;

"JA" hvis varene er berettiget til preferansetollbehandling, men opprinnelsesbevis ikke foreligger på fortollingstidspunktet.

Ved deklarering i TVINN plikter importøren å oppbevare opprinnelsesbeviset i original i 2 år etter fortollingen.

10.2 Utfylling av Enhetsdokumentet ved utførsel

I de tilfeller opprinnelsesbevis ikke blir utstedt ved eksport til Israel, skal følgende erklæring påføres i rubrikk 44 på Enhetsdokumentet:

"EFTA/Israel opprinnelsesbevis verken er - eller vil bli - utstedt for varene".

10.3 Innførselslisenser

Utenriksdepartementet har meddelt at det inntil videre skal fremlegges lisens for importregulerte varer fra Israel (varer merket "R" i tolltariffen), selv om det fremlegges gyldig EFTA/Israel-opprinnelsesbevis for varene.

11. VARER DISPONERT OVER UTEN TOLLVESENETS MELLOMKOMST

Varesendinger som ved innførsel til Norge, eventuelt etter godsregistrering, transittering eller forpassing, blir disponert over eller stilt til rådighet for varemottaker uten Tollvesenets mellomkomst (tillatelse) i strid med gjeldende bestemmelser om innførsel, transittering/forpassing, godsregistrering, tollagring og utlevering av varer, og som derfor senere blir fortollet i samsvar med reglene i tolloven §§ 32 eller 57, skal normalt ikke gis preferansetollbehandling selv om tilfredsstillende opprinnelsesbevis blir fremlagt.

Begrunnelsen for dette er at Tollvesenet i slike tilfeller ikke har noen mulighet til å foreta kontroll med henblikk på opprinnelsen.
Imidlertid kan tolldistriktssjefen ut fra bemyndigelse og gitte retningslinjer i slike tilfeller innrømme preferansetollbehandling dersom Tollvesenet ikke har grunn til å betvile varenes berettigelse til preferansetollbehandling.

12. STRAFFEBESTEMMELSER - TOLLOVEN

Etter tollovens § 64 er det straffbart å legge frem eller utstede eller foranledige utstedt uriktig opprinnelsesbevis eller legitimasjonsdokument.

For at straff skal kunne komme til anvendelse, kreves det at vedkommende visste eller burde forstått at dokumentet var uriktig. Anmeldelse blir på vanlig måte å sende politiet såfremt det må antas at det foreligger straffbart forhold fra den som legger frem et uriktig opprinnelsesdokument eller legitimasjonsdokument, eller fra den som utsteder eller foranlediger utstedt slike dokumenter som er bestemt å tjene som bevis ved tollekspedisjon i et annet land.
Gjenpart av slike anmeldelser sendes Toll- og avgiftsdirektoratet, Internasjonalt kontor.

Uavhengig av om vedkommende importør i Norge blir å straffe eller ikke, kan produsent eller andre som i utlandet har avgitt et uriktig opprinnelsesdokument straffes etter nasjonal lovgivning, jfr. artikkel 17 nr. 4 i Protokoll B.

I tilknytning til foranstående vises til Tollovens §§ 8, 17 og 64 (lov av 10. juni 1966 om toll).

Oslo, den 6. januar 1993.

Per E. Johannessen
kontorsjef

Erling Skjelbek
Erling Skjelbek
førstekonsulent